

EUROPOL: TÜRKİYE'NİN OPERASYONEL İŞBİRLİĞİ TARTIŞMASI

Mehmet AKALIN*

ÖZ

Suçun, yirminci yüzyılda, uluslararası bir boyut kazanması, Avrupa'yı, suçla uluslararası etkin bir mücadelede sürekli bir arayış içerisine itmiştir. Bu yüzyılın başında, Avrupa menşeli olarak kurulan Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-İnterpol ile istenen başarıyı yakalayamayan Avrupa, yüzyılın sonunda, terörizm ve organize suçlar ile mücadele etmek için Europol isminde bölgesel bir güvenlik teşkilatı kurmuştur. Europol, suçla mücadelede etkin bir rol oynayabilmek için ülkeler ile operasyonel ve stratejik olmak üzere iki farklı işbirliği yapmaktadır. Türkiye, suçla uluslararası mücadelede, İnterpol'ün yanında, bölgesel anlamda Europol'ü de kullanmak istemektedir. Bunun için Europol ile olan stratejik işbirliğini, operasyonel işbirliğine yükseltme çabası içerisindedir. Bu makale, Türkiye'nin Europol ile operasyonel işbirliği kurma ihtimali ve daha çok Europol'ün uluslararası suçla etkin bir mücadele aracı olup, olmadığını irdelemek amacıyla kaleme alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Europol, Operasyonel ve Stratejik İşbirliği, Terörizm, Uluslararası Suç.

* Dr., 2. Sınıf Emniyet Müdürü, Kastamonu Emniyet Müdürlüğü, akalinhmet1971@yahoo.com

EUROPOL: THE DISCUSSION ABOUT OPERATIONAL COOPERATION OF TURKEY

ABSTRACT

Having crime gained international dimension in the 20th century, it pushed Europe into a continuous quest for international struggle. On the outset of the century, Interpol, which was established as European organization, has not accomplished its mission as Europeans have expected. This failure urged Europe to search for a new organization. At the end of the century, a security organization by the name of Europol was established to fight against terrorism and organized crime in Europe. Europol maintains strategic and operational co-operation with other countries to play an essential role in crime fighting. In addition to Interpol, Turkey wants to use Europol in fighting crime at regional basis. To do this, Turkey wishes to elevate its strategic co-operation status to operational status. This article is written about the possibility of this cooperation and whether Europol is effective organization in fighting crime regionally.

Keywords: *Europol, Operational and Strategic Co-Operation, Terrorism and International Crime.*

GİRİŞ

Avrupa'nın suçla uluslararası mücadelesi, geçen yüzyılın sonlarında, suçun sınırları aşması ile başlamıştır. O zamana kadar yerel seviyede gerçekleştirilen suçla mücadele, ulaşım imkânlarının gelişmesine paralel olarak, son asırda uluslararası bir boyut kazanmıştır. Suçun uluslararası boyut kazanması, suçla mücadelede başlıca iki hususu gündeme getirmiştir: Suçlunun uluslararası arenada yakalanması ve yakalandıktan sonra arayan ülkeye iade edilmesi. Suçla uluslararası etkin mücadele her iki hususun da beraber yürütülmesini gerekli kılmaktadır.

Avrupa, uluslararası seviyede aranan suçluların yakalanması için İnterpol gibi küresel ve Europol gibi bölgesel teşkilatları kurmuştur. Bunun yanında, yakalanan suçluların iade edilmelerini sağlayacak hukuki zeminin oluşturulması amacıyla yönelik olarak Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi (SİDAS) ile Avrupa Tutuklama Müzakeresi Çerçeve Kararını (ATMÇK) imzalamıştır. Avrupa, Birlik içerisinde Europol ve ATMÇK'yi, Birlik dışındaki ülkeler ile İnterpol ve SİDAS'ı kullanmaktadır. Diğer bir anlatımla, Avrupa hem küresel hem de bölgesel düzeyde suçla uluslararası mücadele sergilemektedir.

Avrupa'nın bölgesel seviyede suçla uluslararası mücadele aracı olan Europol, ülke güvenlik birimleri ile iki seviyede işbirliği yapmaktadır: Operasyonel ve Stratejik. Bu işbirliği sayesinde ülke güvenlik birimleri ile bilgi paylaşımı içerisinde olmaktadır. Europol, Türkiye ile daha düşük bir işbirliği olan stratejik işbirliği içerisinde. Türkiye de suçla uluslararası alanda etkin bir mücadele sergilemek istemektedir. Zira Türkiye tarafından uluslararası seviyede aranan yüzlerce suçlu yurtdışında yaşamaktadır. Bu kişilerin Türkiye'ye getirilmesi, uluslararası suçla mücadele adına önemli bir adım olacaktır. Türkiye, 1930 yılından beri üye olduğu İnterpol kanalı ile yapmış olduğu uluslararası mücadeleyi yeterli görmemekte ve suçla uluslararası seviyede daha etkin mücadele edeceğine inandığı Europol ile operasyonel bir işbirliğine geçiş yapmak istemektedir.

Bu çalışmanın temel konusunu Europol'ün suçla uluslararası mücadelede etkili bir teşkilat olup, olmadığı ile Türkiye'nin operasyonel bir işbirliğine başlaması ile suçla uluslararası mücadelesine bir ivme kazandırıp, kazandırmayacağını tespit edilmesi oluşturmuştur. Bunu gerçekleştirmek için ise nitel araştırmalarda veri toplamada kullanılan doküman inceleme yönteminden yararlanılmıştır.

1. EUROPOL'ÜN KURULMASI

Avrupa Birliği (AB) içerisinde, Europol olarak bilinecek bir polis teşkilatının kurulması fikri resmi olarak 1991 yılında teklif edilmiştir. Bu teklif doğrultusunda, 7 Şubat 1992 tarihli AB Maastricht Sözleşmesi çerçevesinde Europol'ün kurulmasına karar verilmiştir. AB ülkelerinin, 1995 yılının Temmuz ayında, Europol Sözleşmesini imzalaması ile Europol teşkilatı kurulmuştur. Ancak Europol'ün yürürlüğe girmesi ve faaliyetlerine başlaması 1 Temmuz 1999'da gerçekleşmiştir (Deflem, 2006, s. 341). AB ülkeleri, 1995 yılına kadar uluslararası bir güvenlik teşkilatına yetkilerini devretmeye hazır olmadıklarından, Europol, AB'nin yasal çerçevesi dışında, hükümetler arası, bir sözleşme ile kurulmuştur (Busuic and Groenleer, 2013, s. 289).

Europol, gelişen şartlar ve artan iş yükü doğrultusunda, hem görev alanı genişlemiş hem de yetkileri AB tarafından tanımlanmış ve faaliyetleri yine AB'nin düzenleyici birimleri tarafından denetlenmeye başlamıştır. Buna karşılık, Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-İnterpol gibi uluslararası diğer polis teşkilatları ise siyasi çerçevenin dışarısında oluşturulmuşlardır (Deflem, 2002, s. 124-152). Europol ayrıca fevkalade bir teşkilattır. Diğer uluslararası polis teşkilatlarından farklı olarak, Europol hiyerarşik olarak aşağıdan yukarı profesyonel polisler tarafından kurulmamış, AB'nin siyasi ve adli en üst birimlerinin almış oldukları kararlarının bir neticesi olmuştur (Deflem, 2006, s. 340). Ayrıca uluslararası polislik tarihine bakıldığında, Europol'e resmi üyelik statüsü teşkilatın en önemli özelliklerinden birini oluşturmaktadır. Zira uluslararası diğer teşkilatlarda bu üyelik genel olarak mutabakat zaptı şeklindeki resmi olmayan kararlara dayanmaktadır (Deflem, 2006, s. 348).

Avrupa Polis Bürosu ya da kısaca Europol, terör ya da organize suç örgütlerinin, birden fazla ülkeyi etkileyen, terörizm ve uluslararası boyutu bulunan her türlü suç faaliyetlerine karşı mücadele etmek için AB ülkelerinin güvenlik birimleri arasında etkinlik ve işbirliğini geliştirmek amacıyla kurulmuştur. İlerleyen yıllarda, uluslararası suçun diğer türleri de Europol'ün mücadele alanı içerisine dâhil edilmiştir (Deflem, 2006, s. 341). Kuruluş amacından da anlaşılacağı üzere, Europol, işlenen suçtan dolayı iki ya da daha fazla ülkenin etkilenmesi durumunda faaliyet gösterebilecektir. Europol'ün en önemli faaliyeti ise üye ülkeler arasında bilgi değişimini kolaylaştırmaktır. Bunun yanında, bilgi

ve istihbarat toplamak, saklamak ve bu bilgileri analiz ederek üye ülkelere bilgi sağlamakla da yetkilendirilmiştir.

Europol'un kurulmasında rol oynayan birden fazla etkenin olduğunu ifade etmek gerekir. Bunların başında, suçla uluslararası mücadele etmek amacıyla, I. Dünya Savaşının hemen akabinde, Avrupa ülkelerinin öncülük etmesi ile 1923 yılında kurulan İnterpol (Akalin, 2014a, s. 14) ve 1976 yılında kurulan TREVI¹ grubunun etkili olamaması gelmiştir (De Moor and Vermeulen, 2010, s. 181). İnterpol'un uzun yıllar terörle mücadeleyi görev alanı içerisine dâhil etmemesi ve TREVI'nin de yeterli kapasitesinin bulunmaması, Avrupa'yı yeni bir arayışın içerisine girmesini zorunlu kılmıştır (Chalk, 1996, s. 123).

İnterpol ve TREVI'nin etkisizliğinin yanında, Europol'un kurulmasında etkili olan sebeplerden bir tanesi de özellikle Soğuk Savaş döneminde Avrupa'da yaşanan terör eylemleridir. Avrupa'nın terörizmi kontrol etme çabaları esasen eskilere dayanmaktadır (Monaco, 1995, s. 283; Peek, 1994, s.204). Ancak Avrupa'da modern anlamda terörle mücadelenin 1970'li yıllarda başladığını kabul etmek gerekir (Peek, 1994, s. 203). Bu dönem Avrupa'sındaki terör eylemlerine bakıldığında, Almanya ve İtalya gibi ülkelerin aşırı sol ideolojiye dayalı; İrlanda ve İspanya gibi ülkelerin ise ayrılıkçı terör eylemlerine sahne olduğu görülmektedir (Khosrokhavar, 2008, s.1). Bu dönemde yaşanan terör eylemleri Avrupa'nın hemen her ülkesinde etkisini göstermiş ve binlerce insanın hayatını kaybetmesine sebebiyet vermiştir.

Europol'un kurulmasına etki eden bir diğer sebep ise Soğuk Savaş'ın hemen akabinde organize suç çetelerinin yoğun olarak Avrupa'da faaliyet göstermeye başlamasıdır (Europol Review, 2011, s. 7). Bu dönemde, organize suç örgütleri, uyuşturucu kaçaklığından, insan ticaretine; silah kaçaklığından, göçmen kaçaklığına kadar birçok organize suç türünde faaliyet göstermişlerdir. 2000'li yılların başında, Avrupa'da yaklaşık olarak 3600 civarında organize suç örgütünün faaliyet gösterdiği tahmin edilmektedir (Europol, 2013, s. 6). Bu dönemde, Avrupa'da özellikle uyuşturucu kullanımında ciddi bir artış olduğu anlaşılmıştır. Avrupa Parlamentosu (AP) tarafından 1985 yılında kurulmuş olan Araştırma Komisyonu (AK), Avrupa'da uyuşturucu kullanımının dikey bir yükseliş sergilediğini ve başta uyuşturucu kaçakçıları olmak üzere hemen her türlü suç

¹ Terrorism, Radicalism, Extremism, Vandalism International'ın kısaltmasıdır.

örgütlerinin ciddi bir şekilde güçlendiği raporunu hazırlamıştır. Bu rapora göre, bu durumun en önemli sebeplerinden bir tanesi üye ülkelerde uygulanan ceza kanunlarının uluslararası polis işbirliğini engellemiş olmasıdır (Inquiry Report, 1987).

Bunlarla birlikte, Avrupa'da polisiye işbirliğinin gelişimine katkı sağlayan gelişmelerden bir diğeri de 1980'li yılların ikinci yarısında imzalanan Schengen Anlaşmasıdır. 1985 yılında imzalanan bu anlaşma ile Fransa, Almanya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg birbirlerine karşılıklı olarak sınırlarını açarak Schengen sistemini kurmuşlardır (Alexander and Pluchinsky, 1992, s. 188). AB içerisinde tek bir para piyasasının oluşturulması, üye ülkeler arasındaki sınır kontrollerinin ortadan kaldırılmasını gerekli kılmıştır. AB ülkelerine sınır kontrollerini kaldırtan temel faktör ise kuşkusuz ekonomik işbirliğinin artırılmasıdır. Tek bir para birimine geçiş ile birlikte eşyaların, hizmetlerin ve işçilerin serbest dolaşımı önündeki engeller de kalkmıştır (Monaco, 1995, s. 247).

Üye ülkeler, bu serbest piyasa ekonomisinden yararlanmasını kuşkusuz bilmişlerdir. Ancak hızlı geçiş, beraberinde kontrolsüz geçişi gündeme getirmiştir. Ülkeler arasında kabul edilen serbest geçiş, suç örgütlerinin daha rahat hareket etmesini netice vermiştir. Yaşanan bu gelişme, sınır aşan suçlarla yerel seviyede mücadelede eden güvenlik birimlerini de zor durumda bırakmıştır (Chalk, 1996, s. 126). Bu anlaşma, ülke güvenlik birimlerine, her hangi bir AB ülkesinde suç işlendiği şüphesi ile takip edilen bir kişinin, bir diğer AB ülkesine geçmesi durumunda, suç takibini yapan ülke polisinin de sınır geçerek, suçlu takibini yapabilme yetkisi vermiş olsa da, merkezi bir güvenlik teşkilatının eksikliği her zaman kendisini hissettirmiştir.

2. EUROPOL VE İŞBİRLİĞİ

Devletler, maliyetleri düşürmek, daha fazla verim almak ya da ortak kabul edilebilecek konulardaki tehdit ve problemlerle etkin mücadele edebilmek amacıyla işbirliği içerisine girebilmektedirler. Ancak konu güvenlik alanına gelince, devletler kendi güvenliklerini ilgilendiren alanlarda işbirliği yapma konusunda fazla istekli olmamaktadırlar. Zira devletlerarasındaki güvenlik işbirliği devletlerin bir takım haklarından feragat etmelerine ya da mevcut sistemlerinde bazı değişiklikler yapmalarını gerektirmektedir. Bu değişiklikler, başta anayasal düzenlemeler,

uluslararası anlaşmalar ve ulusal yasaların uyumlu hale getirilmesini olmak üzere, güvenlik birimlerinin operasyonel yapılarını, eylem ve prosedürleri ile farklı suç türlerinin kontrolü ve önlenmesi ile bu suçların soruşturulmasını içermektedir (Benyon, 1994, s. 502). Belirtilen bu hususlardan ötürü, uluslararası polisiye işbirliğinde, devletlerin arzu edilen bir noktaya henüz ulaşmadığı anlaşılmaktadır. Ancak yine de devletlerarasında polisiye bir işbirliğinin varlığını tamamen inkâr etmek de mümkün değildir (Kaya, 2009, s. 53).

Europol, operasyonel ve stratejik olarak iki farklı işbirliği yapmaktadır. Operasyonel işbirliği, kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek ve tüzel kişi veya kişiler ile bunların karıştıkları ve/veya bağlantılı oldukları tespit edilen ve/veya şüphelenilen, işlenmiş ve/veya işlenmesi kuvvetle muhtemel suçlara ilişkin olarak suç öncesi araştırma ve suç sonrası soruşturma amaçlı yapılan işbirliği çalışmalarını kapsamaktadır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2015a). Europol bu tür bir işbirliğini AB ülkeleri ile otomatik olarak gerçekleştirmektedir. Yani bu teşkilata operasyonel üyelik, bir bakıma, AB üyeliğinden geçmektedir.

Bunun yanında, Europol, AB dışındaki bazı ülkeler ile operasyonel işbirliği yapabilmektedir. Örneğin, Avustralya, Kanada, Hırvatistan, Makedonya, İzlanda, Monako, Norveç, İsviçre ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Europol teşkilatının AB dışında operasyonel işbirliği anlaşması yaptığı ülkelerdir (Europol, 2015). Europol, bu tür bir anlaşmayı üçüncü taraflar ile ancak kişisel verileri yeterli seviyede koruma garantisine sahip olduğuna inandığı ülkeler ile yapmaktadır.

Operasyonel işbirliğinin yanında, Europol her geçen gün operasyonel anlamda kendisini güçlendirmektedir. Üye ülkeler içerisinde ortak soruşturma birimlerine katılma yetkisine haiz olması da bunun bir göstergesidir. Bununla birlikte, Europol, belirli alanlarda, soruşturmanın başlatılması, koordine edilmesi ve yürütülmesi konularında üye ülkelere talepte bulunma yetkisi de elde etmiştir. Europol artık analitik bir örgüt kapsamındaki reaktif yapısından, suç soruşturmacısı olarak proaktif bir yapıya dönüşüm süresi içerisinde girmiştir (Hayes, 2006, s. 133).

Europol, yukarıda belirtilen ülkeler ile operasyonel işbirliği anlaşması yapmışken, diğer bazı üçüncü taraflar ile de stratejik işbirliği anlaşması yapmıştır. Stratejik işbirliği, suçla etkin mücadele amacıyla orta ve uzun dönem stratejik planlama yapılması ile güvenlik politikalarının şekillendirilmesine imkân veren

konularda yürütülen karşılıklı işbirliği çalışmalarını ifade etmektedir. Stratejik anlaşma, genel istihbari bilgilerin değişimini kapsamaktadır. Arnavutluk, Bosna Hersek, Kolombiya, Moldova, Karadağ, Rusya, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna ile Europol arasında stratejik bir işbirliği anlaşması bulunmaktadır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2015a).

Türkiye, Europol ile 28 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmiş olan stratejik bir işbirliği anlaşması bulunmaktadır. Bunun üzerine, Europol ile ülkemiz arasında güvenli bir iletişim sağlamayı amaçlayan güvenli hat kurulması çalışmalarına başlanmıştır. 2013 yılında ise Europol ve AB uzmanları tarafından, Europol ile stratejik işbirliğini gerçekleştirecek olan personele güvenli bilgi değişimi ağı uygulaması eğitimi verilmiştir. Bu eğitimin ardından, Türkiye, Europol'ün kullanmış olduğu ve İngilizce kısaltması SIENA hattına aktif olarak dâhil edilmiştir. SIENA hattının kurulması ile birlikte, Türkiye artık Europol ve diğer AB üye ülkeleri ile güvenli ve hızlı bir haberleşme sistemine kavuşmuştur (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2015a).

Operasyonel ve stratejik işbirliği arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Stratejik işbirliği sadece güvenlik politikalarının şekillenmesi ya da suç ve suçlular ile nasıl mücadele edilmesi gerektiği gibi bir takım genel işbirliğini içermektedir. Bu yönüyle ele alındığında, Europol ile stratejik anlamda bir işbirliği yapmanın bir ülkeye suçla mücadele kapsamında bir katkı sağlayacağı beklenmemelidir. Öte yandan, operasyonel işbirliği ise en basitinden suça karışmış ya da suç şüphelisi olan kişiler hakkında suç soruşturması yapabilme imkânı sağlamaktadır. Bu tür bir işbirliğinin suçla mücadelede üye ülkelere daha kapsamlı bir hizmet sunduğu anlaşılmaktadır. Bu itibarla, stratejik bir işbirliği içerisinde olan ve suçla etkin bir mücadele vermek isteyen Türkiye'nin Europol ile operasyonel bir işbirliği içerisine girmesinin yazar tarafından gerekli olacağı kanaatine varılmıştır.

3. TÜRKİYE'NİN OPERASYONEL İŞBİRLİĞİ ÇABALARI

Europol, iki ya da daha fazla ülkeyi ilgilendiren terörizm ve organize suçlarla mücadele etmek amacıyla kurulduğundan, teşkilatın bu alandaki başarısının, diğer ülkeler ile yapacağı en geniş düzeydeki anlaşmalara da bir bakıma bağlı olduğu anlaşılmaktadır. Zaten Europol de, belirlemiş olduğu şartların yerine getirilmesi halinde, diğer ülkeler ile operasyonel işbirliğine sıcak bakmaktadır.

Öyleyse, Türkiye'nin suçla uluslararası seviyede daha etkin mücadelede etmesini sağlayacak bir işbirliğinin önündeki engel ne olabilir?

Europol ile operasyonel işbirliğinin önündeki en büyük engel, 1981 tarihli "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına Dair Sözleşme" yi Türkiye'nin henüz onaylamamasıdır. Avrupa Konseyi (AK), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine (AİHS) dayanarak, 1960'lı yıllardan itibaren kişisel verilerin korunması ile ilgili olarak bir takım düzenlemeler yapmıştır. AK'nin kişisel veriler ile ilgili olarak yapmış olduğu düzenlemelerin başında yukarıda ifade edilen sözleşme gelmektedir (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, 2014, s.40). Europol'de kişisel verilerin korunmasına ciddi önem verdiği için, bu Sözleşmenin onaylanmasını operasyonel bir işbirliği için ön şart kabul etmektedir.

Bu sözleşmede geçen "kişisel veri", tanımlanan ya da tanımlanabilen kişiler ile ilgili her türlü bilgi; "otomatik işleme" ise verilerin depolanması, silinmesi, geri çağırılması ya da paylaşılmasının otomatik vasıtalar kullanılarak yapılması anlamına gelmektedir. Bu sözleşmede ayrıca verilerin belirlenmiş ve meşru amaçlar için saklanabileceği ve bu amaçlar dışında kesinlikle kullanılamayacağı belirtilmektedir. Bununla birlikte, sözleşme ile herkesin hakları ve temel özgürlükleri, özellikle özel hayatın gizliliğine saygının korunması hakkı genişletilmiş olmaktadır (Europol Convention, 1995).

Sözleşme ayrıca kişilerin ırkı, siyasi, dini düşüncesi ya da diğer inançlarını, sağlık ve cinsel hayatı ifşa edecek kişisel verilerin, ulusal kanunlar yeterli korumayı vermediği sürece, otomatik olarak işlenmemesini istemektedir. Aynı husus kişilerin sabıka kayıtları için de geçerli olacaktır. Bu sözleşmeye göre, üye ülkelerin, bu şartlardan herhangi birisini ihlal etmesi durumunda, yaptırıma maruz kalabileceği ve buna uygun olarak gerekli iyileştirmeleri yerine getirmesi gerektiği vurgulanmaktadır (Europol Convention, 1995).

Türkiye esasen bu sözleşmeyi henüz onaylamamıştır ancak bunun onaylanması adına önemli sayılabilecek bazı adımlar atmıştır. Örneğin, Bakanlar Kurulu (BK) kişisel verilerin korunması ile ilgili kanun tasarısını 2008 yılında kabul ederek, TBMM'ye göndermiş, ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinde (TBMM) bu tasarının kanunlaşmasına yönelik bir irade gösterilememiştir. Aynı tasarı,

2014 yılının Aralık ayında tekrar Meclis'e gönderilmiş ve tasarının genel gerekçe kısmında, "ülkemizde kişisel verilerin korunmasına ilişkin yasal bir düzenleme olmaması sebebiyle, polis birimleri arasında etkin bir işbirliğini hayata geçiren Europol ile ülkemiz güvenlik birimleri arasında operasyonel işbirliği anlaşması yapılamamakta ve elektronik bilgi değişimi gerçekleştirilememektedir," denilmiştir. Bu kanun tasarısı ancak Nisan 2016 tarihinde yasal olarak yürürlüğe girmiştir.

Bununla birlikte, Türkiye'de kişisel verilere ilişkin çatı bir düzenleme olmasa da, kişisel verilere ilişkin eksiklikler, ilgili kanunlar ile giderilmeye çalışılmış ve çalışılmaktadır. Örneğin, Anayasa'nın 20. Maddesinin 3. Fıkrasında "Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir" denilmektedir (Anayasa, 1982). Ayrıca, konu ile ilgili olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 135. maddesinde ise "Hukuka aykırı olarak kişisel veri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir" denmektedir. Aynı maddenin bir sonraki fıkrasında da "Kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, irki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır" denmektedir. Yine aynı Kanunun 136. maddesinde ise "Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" ifadesi bulunmaktadır (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, 2014, s. 44).

Ancak her ne kadar yukarıda belirtilen Anayasa ve TCK'da kişisel veriler ile ilgili maddeler yer almış olsa da, konu hakkında çerçeve bir kanunun bulunmaması, ifade edilen fiillerin ne zaman hukuka aykırı ya da uygun olduğu ile hangi verilerin kişisel veri olduğunun tespit edilmesini zorlaştırmaktadır. Bu sebeple, bunların anlaşılabilmesi için kişisel verilerin korunmasına dair bir kanun düzenlemesine ihtiyaç bulunmaktadır (Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, 2014, s. 45). Bunun tamamlanmasına paralel olarak Europol'ün istemiş olduğu Sözleşme'nin de kısa bir süre içerisinde onaylanması gerçekleşebilecektir.

4. TÜRKİYE VE EUROPOL'ÜN BİRBİRLERİNE İHTİYACI

Türkiye, suçla uluslararası etkin mücadele edebilmek için 1923 yılında kurulan Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-İnterpol'e 1930 yılında üye olmuştur. İnterpol, suçla mücadelede kırmızı bülten yayınlarak, uluslararası seviyede

aranan şahısların yakalanmasını sağlamaktadır (Akalın, 2014b, s. 15). Öncelikli olarak, İnterpol, küresel; Europol ise bölgesel bir teşkilattır. Europol'e üye olan her ülke ayrıca İnterpol'e üyedir. Ayrıca İnterpol'ün mücadele alanı, Europol teşkilatı gibi sadece sınır aşan suçlarla sınırlı değildir. Burada, İnterpol'e üye olan bir ülkenin Europol gibi başka bir teşkilata niçin ihtiyaç duyacağını irdelenmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin, Europol ile operasyonel işbirliği yapmak istemesi, suçla uluslararası mücadelede İnterpol vasıtasıyla kurulan işbirliğini yeterli görmemesinden kaynaklanmaktadır. Zira Türkiye'nin güvenlik konusunda son yıllarda karşılaştığı en önemli sorun terör sorunudur. Ancak İnterpol teşkilatı 1990'lı yıllara kadar terörle mücadeleyi görev alanı olarak kabul etmemiştir. Teşkilat, son yıllarda bu suçla mücadelede bir takım adımlar atmışsa da, henüz arzu edilen bir seviyeye ulaşamamıştır (Akalın, 2014b, s. 114 - 116). Bu itibarla, Europol ile operasyonel seviyede işbirliğinin oluşturulması, hem İnterpol vasıtasıyla gerçekleştirilemeyen terörle mücadele hem de bu suç ve failer hakkında daha ayrıntılı bilgilere ulaşabilme düşüncesinden kaynaklanmaktadır.

Öte yandan, İnterpol aracılığı ile yakalanan kişilerin, Avrupa Konseyi ülkelerinin imzalamış oldukları Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi (SİDAS) çerçevesinde iade işlemleri yerine getirilmektedir. SİDAS ise suçluların iade edilmeleri konusunda etkin bir mücadele aracı olarak kabul edilmemektedir. Örneğin, Türkiye'nin, özellikle terör suçları ile mücadelesi kapsamında, Avrupa'da yakalattırılmış olduğu terör suçlularının Türkiye'ye iadesi gerçekleştirilememektedir. Türkiye, AB üyeliği ile birlikte, İnterpol aracılığı ile kırmızı bültenin yanında, AB ülkeleri ile gerek ikili gerekse de çok taraflı yardımlaşma içerisinde bulunacaktır.

Bunlarla birlikte, Türkiye, suçla mücadelede esas itibarıyla Avrupa ülkeleri ile daha yakın bir işbirliği içerisinde olması gerektiğinin farkındadır. Zira hem Türk nüfusu yoğun olarak Avrupa'da yaşamakta hem de ulusal seviyede suç işleyen kişiler genel olarak Avrupa'ya kaçmaktadırlar. Bu itibarla, Türkiye'nin, suç ve suçlularla mücadele konusunda, çalışma ortaklarının AB ülkeleri olduğunun ifade edilmesi yanlış olmayacaktır. Ancak bu yazılanlardan Türkiye'nin suçla ulusal ve uluslararası seviyedeki mücadelesinin yeterli olmadığı kanısı anlaşılmalıdır. Burada ifade edilmek istenen husus basitçe uluslararası seviyede suçla mücadelenin daha etkin bir hale geleceğidir.

Öte yandan, Europol'ün terörizm ve organize suçlarla mücadele etmek amacıyla kurulduğu yukarıda ifade edilmişti. Organize suç ile mücadelenin önemli bir kısmını ise uyuşturucu ile mücadele oluşturmaktadır. Konuya bu açıdan yaklaşıldığında, Türkiye, Asya ve Avrupa arasında, özellikle Afganistan kaynaklı afyon ve türevleri kaçakçılığında, transit ülke olarak önemli bir coğrafik konumdadır. Afganistan'da üretilen eroin, İran ve Türkiye üzerinden, Avrupa ülkelerine, Balkan yolu ile taşınmaktadır. Bunun yanında, Karadeniz sahil şeridinin de son yıllarda eroin sevkiyatı konusunda yoğun olarak kullanılmaya başlandığı bilinmektedir (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2015b, s. 24).

Europol'ün hazırlamış olduğu, 2013 tarihli, Ciddi ve Organize Suç Tehdit ve Değerlendirme (Serious Organized Crime Threat Assessment-SOCTA) raporunda, AB ülkelerindeki eroin ticaretini gerçekleştiren en önemli suç gruplarının Türkçe ve Arnavutça konuşan gruplar olduğu ifade edilmektedir. Rapora göre, Türk suç grupları, Balkanlarda eroin depolamakta, buradaki yerel gruplar da bu eroinin Avrupa'nın içerisine doğru dağıtımını yapmaktadırlar (Europol, 2014, s. 12). Öte yandan, Türkiye, ekstazi açısından hedef ülke kabul edilmektedir. Ekstazi, Belçika ve Hollanda kaynaklı olup, kara, deniz ve havayolu ile Türkiye'ye giriş yapmaktadır (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2015b, s. 30).

Uyuşturucu kaçakçılığının yanında, Europol'ün hazırlamış olduğu Terörizm Durum ve Eğilim Raporuna göre (Terrorism Situation And Trend- TESAT), sadece 2013 yılında, başta Fransa (63), İspanya (33) ve Birleşik Krallık (35) olmak üzere, beş AB ülkesinde, toplam 152 terör hadisesi meydana gelmiş ve yedi kişi hayatını kaybetmiştir. Bu olayların önemli bir kısmı ayrılıkçı terör örgütleri tarafından gerçekleştirilmiştir. 2013 yılındaki terör olayları ile ilgili olarak ise 535 kişi terörizm bağlantılı suçlardan dolayı tutuklanmıştır. Bu tutuklamaların büyük bir çoğunluğu Fransa'da meydana gelmiş, İspanya ve Birleşik Krallık ise Fransa'yı takip eden diğer ülkeler olmuştur. Yine aynı rapora göre, PKK, mali destek elde edebilmek için Kürt toplumunu kullanmakta, her yıl düzenli olarak bağış kampanyaları gerçekleştirmektedir. 2013 yılında, 23 kişi PKK ile bağlantısı bulunmak ya da örgüte mali destek sağlamak şüphesiyle Fransa ve İspanya tarafından tutuklanmıştır. Bunlarla birlikte, 2011 yılından itibaren, dinden esinlenerek gerçekleştirilen terör olayları neticesinde tutuklanan kişilerin sayısında da bir artış olduğu gözlenmiştir. 2013 yılında, AB üye ülkeleri, din motifli

terörizm saldırılarının meydana gelmediğini ancak en az iki olayda radikal dinciler aleyhine delil bulunduğunu ifade etmişlerdir. 2013 yılının Mart ayında, Almanya, radikal selefi mezhebine mensup dört kişiyi terör grubu üyesi olmak şüphesiyle tutuklamıştır. 2009 yılından itibaren 786 kişi din motifli terör örgütü üyeliği şüphesiyle tutuklanmıştır. (Europol, 2014, s. 12).

AB üye ülkelerinin endişe ettiği hususlardan bir diğeri ise AB ülkelerinden dünyanın başka bölgesine terörizm amacıyla gidenlerin, tekrar geri döndüklerinde tehdit oluşturacağıdır. Bu kişilerin gittikleri yerlerde daha fazla radikalleşeceği ve bir takım beceri ve irtibatlar kazanarak, gelecekte terörist eylemlerde bulunabileceklerinden endişe edilmektedir. Örneğin, Suriye, hala bu kişilerin silahlı gruplara katılmak için tercih ettikleri bir yerdir. Türkiye ile Suriye arasındaki sınırın kolay aşılabilir olması, Avrupa'dan gelen gönüllülerin bu bölgeyi tercih etmelerinde önemli bir sebep olmaktadır. Her ne kadar AB ülkelerinden Suriye'ye gidenlerin sayısı hakkında net bir rakam söylenmese de, bu sayının 1,200 ile 2,000 arasında olduğu tahmin edilmektedir (Europol, 2014, s. 8).

Terörizm ve narkotik suçları ile mücadelenin yanında, organize ve sınır aşan suç türü olarak göçmen kaçakçılığı da, günümüzde, özellikle Avrupa ülkelerinin önemli bir sorunu haline gelmiştir. Zira Avrupa, göçmen kaçakçıları için son derece cazip bir kıta olmaya devam etmektedir. Öte yandan, Türkiye ise insan kaçakçılığı alanında önemli bir transit ülke konumundadır. Europol'ün yayınlamış olduğu SOCTA raporunda, Türkiye'nin Avrupa ile olan sınırının, yoğun güvenlik önlemlerine rağmen, son derece geçirgen (vulnerable) olduğu ifade edilmektedir (Europol, 2014, s. 12). Birleşmiş Milletler (BM) raporuna göre ise Afrikalı göçmenlerin Avrupa'ya geçmek için kullandıkları dört yoldan bir tanesinin Türkiye olduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte, Avrupa'ya Türkiye üzerinden giren göçmenlerin çoğunluğunun Asyalı olduğu belirtilmiştir (Birleşmiş Milletler, 2010,s. 71).

Avrupa'nın sorun yaşadığı terör ve organize suç ile Türkiye'nin de bir şekilde bağlantısı bulunmaktadır. Yani hem Batı'ya Afganistan'dan giden uyuşturucu rotası Türkiye'den geçmekte hem de terörle mücadele konusunda Türkiye'nin önemli kazanımları bulunmaktadır. Bu tür suç türleri ile etkin bir mücadele etmek isteyen Europol'ün Türkiye ile sadece stratejik işbirliği ile yetinmeyip, operasyonel bir işbirliği konusunda istekli olacağını tahmin etmek güç

olmayacaktır. Bu itibarla, suçla uluslararası seviyede etkin mücadelede Türkiye ile Europol'un birbirlerine ihtiyaç duyacağı değerlendirilmektedir.

Makalenin başından buraya kadar hakkında yazılanlara ilaveten Europol ile ilgili olarak cevap bulması gereken bir husus daha bulunmaktadır. O da, 1999 yılında kurulan ve sadece on altı yıllık geçmişi olan bir teşkilatın uluslararası suçla mücadelede ne kadar başarılı olduğunun ya da yeterince etkili bir teşkilat olup, olmadığına tespit edilmesidir.

5. EUROPOL GERÇEKTEN ETKİLİ BİR TEŞKİLAT MI?

Europol ile operasyonel bir işbirliği sağlandığı takdirde, Türkiye, gerçekten uluslararası suçlar ile daha etkin bir mücadele sergileyebilecek midir? Europol teşkilatı, yukarıda da ifade edildiği üzere, üye ülkeler arasında bilgi değişimini gerçekleştirmek amacıyla kurulmuş bir teşkilattir. Europol, veri bankası olarak, Avrupa Bilgi Sistemini (ABS) kullanmaktadır. Bu sistem sayesinde, üye ülke güvenlik birimleri, her hangi bir suç ile irtibatlı olan kişi ve olaylar hakkında bilgi elde edebilmekte ya da paylaşabilmektedirler. Bu bilgi sisteminde yaklaşık olarak 200,000 veri bulunmakta ve her ay ortalama 10,000 sorgulama sistem üzerinden yapılmaktadır (Europol Review, 2011, s. 11). Yukarıda ifade edildiği üzere, kişisel bilgi paylaşımı sadece operasyonel işbirliği çerçevesinde gerçekleşebilmektedir. Europol'un veri bankasında bulunan bilgiler üye ülke güvenlik birimleri tarafından sağlanmaktadır. Yani Europol, bilgi toplama konusunda, üye ülkelerin güvenlik birimlerine ihtiyaç duymaktadır. Europol, ancak kendisine ulaşan bilgileri değerlendirerek, operasyonel işbirliği çerçevesinde, üye ülkelere bu bilgilerin dağıtımını yapabilmektedir.

Her ne kadar görev alanı genişlemiş olsa da, Europol'un etkinliği hakkında ciddi kaygılar bulunmaktadır. Öncelikli olarak bazı üye ülkelerin polis güçleri Europol ile işbirliğine açık bir şekilde isteksizlik göstermekte ve bunun yerine geleneksel ikili işbirliği kanallarını kullanmaktadır (Hayes, 2006, s. 133). Ayrıca, Europol'ü sınır aşan suçlarla mücadelede yeterli görmeyen ülkeler, diğer üye ülke güvenlik birimlerini, Europol'e gerekli desteği vermemekle de eleştirmektedirler (Groenleer, 2009, s. 16). Bunun yanında, Europol'un hantal hukuki çerçevesinin, Europol'un potansiyelini gerçekleştirmesine engel olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca, Europol'un potansiyelini gösterebilmesi için daha fazla güç ve daha geniş

yetki/sorumluluğa ihtiyacı olduğu ifade edilmektedir (Hayes, 2006, s. 134).

Europol'ün etkinliğine yönelik olarak getirilen eleştirilerden bir diğeri ise teşkilatın kendi bilgi sistemini güncellemesinde ve çalıştırmasındaki gecikmelerdir. Bunun yanında, üye ülke güvenlik birimleri, Europol ile bilgi paylaşımında fazla istekli görünmemektedirler. Hem bilgilerin zamanında güncellenememesi hem de üye ülkelerin bilgi paylaşımı hususunda gönülsüz davranması, üye ülke güvenlik birimlerinin zamanında gerekli bilgiye ulaşmasına engel olmaktadır (Groenleer, 2009, s. 281).

Yerel güvenlik birimlerini suçla ve özellikle uluslararası suçla mücadelede etkileyen potansiyel iki engel bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, eğer bir ülkede birden fazla, federal, devlet ve yerel gibi, farklı güvenlik birimi varsa, bu farklılık, işlenen suçta müdahale etmeyi geciktirebilmektedir. İkincisi ise bilgi ya da belge temin edebilmek için vatandaşların sivil özgürlükleri ile güvenlik güçlerinin bilgi ya da belgeyi elde etme ihtiyacı arasında yasal sorunlar ortaya çıkabilmektedir (Nadelmann, 1990, s. 40). Buna karşılık, uluslararası polislik ise ülkelerin egemenliği, çatışan yasal sistemleri ve hükümetler arasındaki siyasi ihtilafların da üstesinden gelinmesini gerektirmektedir. Zira ulusal polis birimlerinin güvenlik amaç ve hedefleri ile ülkenin dış politika ajandası arasında farklılıklar olabilmektedir (Monaco, 1995, s. 254). Bu da ülkeler arasındaki işbirliğini olumsuz etkilemektedir.

Ulusal sınırlar ötesinde etkili bir işbirliği geliştirme esasen polis birimlerinin kendi hükümetlerinden nispi olarak bağımsız bir pozisyon kazanmalarını gerektirmektedir. Bağımsız bir yapılanma ya da resmi bürokratik bir otonomi polis birimlerine bağımsız olarak plan yapma ve benzer stratejileri uygulamaya izni verecektir. Aksi takdirde, polis birimleri geniş kapsamlı uluslararası bir işbirliğini gerçekleştirme imkanına sahip olamayacaklardır (Deflem, 2006, s. 338).

Bunlara ilaveten, Avrupa Parlamentosu (AP), 1985 yılında, Avrupa'nın birleşmesinin, suç faaliyetleri üzerindeki etkisini tespit etmek için bir araştırma komisyonu kurmuştur. Bu komisyonun raporuna göre Avrupa'da uyuşturucu kullanımı konusunda dikey bir artışın olduğu tespit edilmiştir. Yine bu rapora göre üye ülkeler arasındaki ceza kanunları ve işlenen suçlara verilen cezalardaki farklılıklar uluslararası polis işbirliğini engellemektedir (Inquiry Report, 1987).

AB ülkeleri burada ifade edilen sorunların büyük bir kısmını AB ülkesi olması dolayısıyla çözmüş bulunmaktadır. Ancak Türkiye'nin AB üyesi olmadan böyle bir teşkilatın içerisinde operasyonel işbirliğine dâhil olması esasen belirtilen sorunların yaşanmasına yol açabilecektir.

Europol'un sınır aşan suçla mücadeledeki rolü artmış olsa da, Avrupa polis işbirliğinde son döneme kadar merkezi bir rol oynayamamıştır. Bu durum özellikle terörizm konusunda kendisini göstermiştir (House of Lords, 2008). Bu sebeple, terörizmle mücadelede yeni kurumlar oluşturulmuştur. Avrupa Dış Faaliyetler Hizmetinin bir parçası olan Konsey Ortak Durum Merkezi buna bir örnektir. Bu kurum temel olarak dış ve güvenlik politika konularına yoğunlaşmıştır. Bünyesinde ise güvenlik birimlerinden meydana gelen analistler bulunmaktadır (Den Boer ve diğerleri, 2008, s. 110).

AB'deki siyasi karar alma mekanizmasının da polis işbirliğini güçlendirmede etkili olamadığı belirtilmektedir. Örneğin, 2004 yılında, Madrid ve 2005 yılında, Londra'da meydana gelen terörist bombalamalarından sonra, Avrupa Komisyonu, bu saldırıları hızlı bir şekilde kınamış ve yeni bir dizi terörizm karşıtı tedbir kararları almıştır. Ancak alınan bu kararlar ulusal seviyede uygulanmamıştır. Çünkü siyasi-ideolojik tartışmalar sürekli olarak gerekli tedbirlerin alınmasını engellemiştir (Council of the European Union, 2005, s.17). Madrid saldırıları soruşturmasını yürüten hâkim dahi siyasi olarak iyi temennide bulunulmasını sadece yapılan toplantılar süresince dillendirildiğini itiraf etmiştir. Yani terörle mücadeledeki işbirliği, siyasi seviyede sadece iyi niyet temennilerinde kalmıştır. Europol yetkilileri de her fırsatta üye ülkeler arasındaki işbirliğinin artırılması gerektiğini ifade etmektedirler. 2004 Madrid bombalamasından sonra, Europol başkanı, üye ülkeleri, uluslararası teşkilata gerekli bilgi desteğinde bulunmadıkları gerekçesiyle eleştirmiştir (Financial Times, 2004, s. 3).

Terörle mücadele edecek birimler arasındaki işbirliği eksikliğini gösteren bir diğer gösterge ise Fransız polisi tarafından dillendirilmiştir. Fransız polisine göre, İspanyol yetkililer, Madrid'de meydana gelen bombalama olayında kullanılan bombaların tipleri hakkında bilgi paylaşımını reddetmişlerdir (Kupchinsky, 2004). Benzer olarak, Almanya'da yaşayan Fas vatandaşı bir kişi, El Kaide ile bağlantısı olmasından dolayı, İtalya'da tutuklanmıştır. Bu şahıs 11 Eylül saldırılarından birkaç hafta sonra Alman polisi tarafından sorgulanmıştır. Ancak bu bilgi Avrupa polisi

arasında paylaşılmamıştır (The New York Times, 2004, s. 3). Bu da göstermektedir ki, polis teşkilatları, uluslararası boyutu olan bir suçla karşılaşırsalar dahi, ulusal seviyede tanımlanmış görevlerini öncelikli olarak yerine getirme eğilimindedirler.

Bunlarla birlikte, Europol, bir yönüyle, uluslararası diğer polis teşkilatlarına benzemektedir. Yani Europol bağımsız soruşturma gücü olan icracı bir teşkilat değildir. Bunun yerine, Europol'ün faaliyetleri üye devletlerarasındaki polis birimlerinin faaliyetlerindeki haberleşmeyi kolaylaştırmasına yöneliktir. Diğer bir anlatımla, Europol, üye ülkeler tarafından görevlendirilen irtibat görevlileri aracılığıyla polis birimleri arasında bilgi değişimini kolaylaştırmaktır (Deflem, 2006, s. 342). Bu yönü ile de bakıldığında, Europol'ün düşünüldüğü kadar da etkin bir teşkilat olmadığı görülmektedir.

Europol, resmi bir yapılanma içerisinde olmasına ve Avrupa'nın en kurumsallaşmış teşkilatlarından biri olmasına rağmen, karar verme gücünden yoksun bir teşkilattir (Monar, 2010, s. 250). AB Konseyi, her ne kadar Europol'ün çalışma alanını genişletmiş olsa ve bazı ülkelerin karşı çıkmalarına rağmen operasyonel bir güç haline gelmiş olsa da (Occhipinti, 2003, s. 59), teşkilatın gerçek rolü ilerleyen yıllarda çok fazla değişmemiştir. Diğer bir anlatımla, üye ülke güvenlik birimleri Europol'e bilgi vermese ya da bilgi paylaşımı konusunda isteksiz olsa, teşkilatın da bilgi talebinde bulunması anlamlı olmayacaktır (Busuioc and Groenleer, 2013, s. 290).

SONUÇ

Kısaca belirtmek gerekirse, Europol, bazı hususların yerine getirilmesi halinde, operasyonel seviyede bir işbirliğine her zaman olumlu yaklaşmaktadır. Esasen, Europol'ün böyle bir işbirliği için çok fazla şartı da bulunmamaktadır. Türkiye'nin ise hem operasyonel bir işbirliğini arzu ettiği hem de gerekli somut adımları birer birer attığı anlaşılmaktadır. Türkiye, mademki, suçla uluslararası daha etkin bir mücadele etmek istiyor, öyleyse, Europol ile operasyonel işbirliği önündeki engeli de kaldırması gerekmektedir.

Türkiye esasen suçla uluslararası mücadele etmenin gerekliliğini çok önceden kabul etmiş bir ülkedir. İnterpol'e, kuruluşundan kısa bir süre sonra üye olması, bu yaklaşımın açık bir göstergesidir. Ancak Türkiye, İnterpol teşkilatından özellikle terör ile mücadele konusunda gerekli yardımı alamamaktadır. Europol ile

kurulacak operasyonel düzeyde bir işbirliği kuşkusuz suçla uluslararası daha etkin bir mücadeleyi getireceğine inanılmaktadır.

Gerçekte, Europol teşkilatı da Türkiye ile operasyonel seviyede işbirliğine sıcak bakacaktır. Öncelikli olarak, AB üye ülkeleri, terörizm sorununu daha aşamamış görünmektedir. Her ne kadar 1970 ve 1980'li yıllarda meydana gelen terör eylemleri kadar olmasa da, günümüzde, AB ülkelerinde terör olayları hala devam etmektedir. O günlerde pek görülmeyen dini motifli terör eylemlerine günümüzde nadiren de olsa rastlanmaktadır. Bu olaylar din motifli olarak değerlendirilse de, esasen İslam dini ile irtibatlandırılmaya çalışıldığı herkes tarafından bilinmektedir. Bu sebeple, Europol'ün din motifli terör faaliyetleri ile daha etkin mücadele etmek için, Türkiye gibi bir ülke ile daha ciddi seviyede bilgi paylaşımına gitmesi her iki tarafın faydasına olacaktır.

Europol'ün etkinliği açısından konuya yaklaşıldığında ise, teşkilatın sanıldığı kadar etkili olmadığı ortaya çıkmaktadır. Üye ülke polis birimleri, anlaşıldığı kadarıyla, elde ettikleri bilgileri başkaları ile paylaşma konusunda çok fazla duyarlı davranmamaktadırlar. Türkiye'nin bir taraftan bu işbirliği için gerekli adımları atması, ancak Europol'ün sanıldığı kadar etkili bir teşkilat olmaması ise operasyonel işbirliği sürecinin belki de uzun bir süre daha devam edeceği anlamına gelmektedir.

KAYNAKÇA

Akalın, Mehmet, (2014a), "Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-İnterpol'ün Terörle Mücadeleye Tarihsel Yaklaşımı" *Uluslararası Güvenlik ve Terörizm Dergisi*, 5 (1), ss.103-117.

Akalın, Mehmet, (2014b), "Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-İnterpol", Kripto Yayınları, ss. 1-175.

Alexander, Y. and Dennis A. Pluchinsky (1992). *European Terrorism: Today&Tomorrow*. Virginia: Brassey'S Inc.

Benyon, John (1994). "Policing the European Union: The Changing Basis of Cooperation on Law Enforcement". *International Affairs (Royal Institute of International Affairs)*, Vol. 70, Issue 3. Jul. pp. 497–517.

Birleşmiş Milletler, (2010), *The Globalization of Crime- A Transnational Organized Crime Threat Assessment*, Viyana: United Nations Office on Drugs and Crime, pp. 1-314.

Busuioc, Madalina and Groenleer, Martijn, (2013), "Beyond Design: The Evolution of Europol and Eurojust", *Perspectives on European Politics and Society*, Vol. 14 (3), pp. 285-304.

Chalk, Peter (1996). *West European Terrorism and Counter Terrorism*. New York: ST. Martin's Press Inc.

Council of the European Union. (2005). Extraordinary Council meeting, Justice and Home Affairs. Brussels. Retrieved July 13, 2005, from <http://ue.eu.int/ueDocs/cmsData/docs/pressdata/en/jha/85703.pdf>

Deflem, Mathieu, (2002), *Policing world society: Historical foundations of international police cooperation*. Oxford; New York: Oxford University Press.

Deflem, Mathieu, (2006), Europol and the Policing of International Terrorism: Counter Terrorism in a Global Perspective, *Justice Quarterly*, Vol. 23 (3), pp. 336-359.

Den, B., Monica; Hillebrand, Claudia and Nolke, Andreas, (2008), "Legitimacy Under Pressure: The European Web of Counterterrorism Networks", *Journal of Common Market Studies*, 46(1), pp. 101–124.

De Moor, Alexander and Vermeulen, Gert, (2010), "The Europol Council Decision: A New Legal Basis for Europol", *New Journal of European Criminal Law*, Vol.1 (2), pp. 1-125.

Emniyet Genel Müdürlüğü, (2015a), "Türkiye-Europol İlişkileri", İnterpol-Europol Dairesi Başkanlığı resmi internet sitesinden ulaşılabilir.

Emniyet Genel Müdürlüğü, (2015b), Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi 2013 Ulusal Raporu, 2012 Verileri, Reitox Ulusal Temas Noktası, ss. 1-192.

Europol Convention, (1995), “Convention Based on Article K.3 of the Treaty on European Union, On the Establishment of a European Police Office.

Europol, (2011), *Europol Review- General Report on Europol Activities*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, European Police Office, pp. 1-64.

Europol, (2013), *Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA)*, European Police Office, Netherlands, pp. 1-52.

Europol, (2014), *European Union Terrorism Situation and Trend Report (TESAT)*, European Police Office, pp. 1-60.

Europol, (2015), www.europol.europol.eu adresinden ulaşılabilir.

Financial Times, (2004), “Big Five to take lead in beefing up EU security measures”, March 20, , p. 7 [on-line]. Available via LexisNexis.

Groenleer, L. P. Marinus, (2009), *“The Autonomy of European Union Agencies: A comparative study of institutional development”*, Delft: Eburon.

Hayes, Ben, (2006), “Future of Europol”, *Polis Birimleri Dergisi*, Vol. 8 (3-4), ss. 131-142.

House of Lords, (2008), “Europol: Co-ordinating the fight against serious and organised crime”, Select Committee on the European Union, Session 2007–2008, 29th Report.

Inquiry Report (1987), Office for Official Publications of the European Communities, Committee of Enquiry Into the Drug Problem in the Member States of the Community 12.

Kaya, Sezgin, (2009), “Uluslararası Alanda Polisiye İşbirliğinin Gelişimi: Avrupa Örneği”, *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), ss. 49-69.

Khosrokhavar, Farhad (2008), “Terrorism in Europe and the Middle East”, This article is a resume of his speech at the Centre for Studies in Islamism and Radicalisation at the Department of Political Science, University of Aarhus, Denmark. ss. 1-11.

Kupchinsky, Roman, (2004), “Intelligence and police coordination in the EU”, *RFE/RL Organized Crime and Terrorism Watch*, 4 (11). Retrieved October 26, 2004, from <http://www.rferl.org/reports/corruptionwatch/2004/04/11-210404.asp>

Monaco, R., Francis, (1995). Europol: The culmination of the European Union's international police cooperation efforts. *Fordham International Law Journal*, 19 (1), 247-307.

Monar, Jorg, (2010), Experimentalist governance in justice and home affairs, in: C. Sabel & J. Zeitlin, *Experimentalist Governance in the European Union: Towards a new architecture*, pp. 237–260 (Oxford: Oxford University Press).

Nadelmann A., Ethan, (1990), *The Role of the United States in the International Enforcement of Criminal Law*, 31 HARV. INT'L L.J. 37, 44 (1990).

Occhipinti, D. John, (2003) *The Politics of EU Police Cooperation* (Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers).

Peek, J. (1994). International police cooperation within justified political and judicial frameworks: Five theses on TREVI. In J. Monar F&R . Morgan (Eds.), *The third pillar of the European Union* (pp. 201-207). Brussels: European Interuniversity Press.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, (2014), "Türkiye'de Kişisel Verilerin Korunmasının Hukuki ve Ekonomik Analizi", İstanbul Bilgi Üniversitesi, ss. 1-97.

The New York Times, (2004), "As Europe Hunts for Terrorists", *The Hunted Press Advantages*, 22 Mart, 2004.

Wikipedia, (2015), "Schengen Agreement" <http://en.m.wikipedia.org/wiki/SchengenAgreement>" adresinden ulaşılabilir.

